

NSG
Norsk Sau og Geit

Referat

Årsmøte for "Sogn og Fjordane Sau og Geit" 26.-27. Februar 2010 Skei Hotell, Jølster

Tal møtte : 40

Representantar frå lokallag : 23 lokallag representert, til saman 28 utsendingar

Representantar frå styret : 5

Andre representantar: Jon Nummedal, Sogn og Fjordane Bondelag

Innleiarar: 10 Helen Haaland, Liv Astrid Nordheim Kusslid, Terje Ramstad, Tom Idar Kvam, Håvard Øyrehagen, Leidulf Rygg Bogstad, Ola Søgnesand, Helga Kvamsås, Johannes Nedrebø og Dag Arne Helle

Åpning

Leiar Halvar Espeseth ønskte møtedeltakarane, gjester og føredragshaldarar velkomne. Erlend Apneseth spelte ein springar og ein halling som ei verdig opning av årsmøtet.

Program fredag 26.februar

1) Beitebruk, Utvikling, utfordringar, tap av lam på utmarksbeite.

FMLA v/ Helen Haaland og Liv Astrid Nordheim Kusslid.

Helen Haaland snakka om utvikling i tal beitedyr som er redusert frå 232 632 sau /lam i 2000 til 193464 i 2009.

- Utfordringar: Større , færre buskapar. Gjerdehald, større investeringar. Krav til tilsyn. Interessekonflikter. Tap av dyr. Attgroing.
- Tapstal. Gjennomsnitt for fylket i 2009 er 5,8%.
- Nasjonalt beiteprosjekt. 2007 – 2009
- Radiobjøller.
- Framtidsretta beitebruk. Må finne tapsårsaker, oppfølging av beitelag
- Organisert beitebruk. Sanking, tilsyn, midlar, SMIL, erstatning av dyr tapt på beite.

Liv Astrid snakka om tap av lam på utmarksbeite i Sogn og Fjordane. La fram statistikk på tapstal, og tapsårsaker frå Organisert beitebruk. Viste kart med fargar på kommunefordeling, der ho sa tapstala og årsaker bør brytast ned på beitelagsnivå og produsentnivå.

Særskilde utfordringar: Tap på grunn av flått, rev, ørn og gaupe aukar. Store tap av jerv i Sogn. Mange slit også med gjerdehald. Liv Astrid roste beitelaga som gjer ein god innsats gjennom diverse tiltak.

2) Mattilsynet si rolle i samband med beitebruk, Terje Ramstad. Mattilsynet.

Terje Ramstad orienterte om:

- Lov om dyrevelferd (Ny 1/1-2010).
- Forskrift om velferd for sau.

- Regelverk og kommentarar.
- Lammetapprosjekt i region Hordaland og Sogn og Fjordane 2005 – 2007. Utplukk av buskappar, sankelagsdata.
- Arbeid med tap på beite i 2010
- Infobrev til alle sauehaldarar i fylket
- Besøk i eit utvalg av besetningar

Han poengterte at kunnskap om snyltarbeid kan bli betre. Viktige moment for gode resultat er:

- Lammesauer i rett hold før lamming for å kunne mjølke godt.
- Nok råmjølk og mjølk til lamma
- God føring av sauer etter lamming
- Gode vårbeiter
- Livskraftige og store lam ved fjellsending
- Parasittbehandling, koksidiar
- Tilsyn

3) Rovdyrforvaltning, utvikling i utbetaling av erstatning. Tom Idar Kvam hadde fått i oppgåve å gå gjennom tala frå fylkesmannen. Det greidde han godt.

Tom Idar orienterte om erstatning for rovtiltap for 2009 på heile 1,8 millionar, dette er ein stor auke. Påviste drap av: jerv 72, gaupe 19, ørn 9. Leikanger og Sogndalsområdet står for halve tapet.

SNO tok ut 11 jerv i Indre Sogn i 2009 (4 kvelder og 7 vaksne) etter stort press frå næringa.

Beitesesongen 2009 frå næringa si side. Sogn og Fjordane Sau og Geit. Orientering frå fylkeslaget v/ Tom Idar Kvam.

Handlingsplan rovvilt NSG. Orientering frå NSG v/ Håvard Øyrehagen

Geit i vekst. Verdien av prosjektet for geitehaldarar. v/ Leidulf Rygg Bogstad.

Vegen vidare etter prosjektperioden på 3 år, Ola Søgnesand.

Nytt frå Felleskjøpet v / Dag Arne Helle

Helle snakka om sortiment og pris på sauefôr frå Felleskjøpet og nettsider.

Nytt frå Nortura – v/ Johannes Nedrebø.

Snakka om marknadssituasjon, slaktekvalitet og kva som vert gjort i Nortura for lam, villsau og kje. Omlegging av sauekontroll og rådgjevingsteneste. Sauetalet ser ut til å stabilisere seg, kanksje vi kan sjå ein liten auke. Viktig å profilere lammekjøttproduksjon som matproduksjon og at det framleis ligg moglegheiter for å auke saueproduksjonen litt sjølv om konkurransen med andre kjøttslag er stor.

Nytt frå Tine – Helga Kvamsås

Informasjon om geitemelkekvotar, geitemelkproduksjon og satsinga på osteproduksjon. Held fram satsinga på Snøfrisk både nasjonalt og internasjonalt. Eksportsatsinga held fram der vi har ein god auke, vonar å komme opp i mot 500 tonn Snøfrisk for perioden 2009 – 2011.

Snakka også ein del om avlsarbeidet på Geit.

Under middagen fredag kveld var det utdeling av premiar

Utdeling av premiar

- Eigar av beste bukk 2009: Erling og Anlaug Vanberg. Dette er beste bukken i landet.
- Eigar av beste vær 2009: Marit og Dagfinn Kvamme.
- Eigar av beste geit 2009: Lars og Annlaug Vanberg, minnepokal.

Laurdag 27.februar

Innspel til Jordbrukstingingane 2010

Eli Berge Ness gjekk gjennom Sogn og Fjordane Sau og Geit sine innspel til Jordbrukstingingane 2010. Omtala punkt:

- Auka i tilskot til husdyr på utmarksbeite.
- At ein held fast på ordninga med målpris når det gjeld lammekjøtt.
- Styrking av investeringsordningane.
- Gjeninnføring av tilskot til påsettlam.
-

Framlegg frå Erling Offerdal om at auke i målprisen skal vere eit krav til tingingane. 15 av 26 støttar endringsforslaget, dette vart vedteke.

Lokallaga sin time:

Erling Offerdal, Årdal. Nemnde jerven som vart skoten av Johan Berge i nødverge. Årsmøte bør ha ein uttale for å støtte Johan i denne saka som er ei prinsipp sak. Han har handla i samsvar med nødvergeparagrafen. Kom også med forslag om at jervekontoen bør opprettast att for å dekke slike spesielle utgifter.

Fleire lag tok opp problem omkring gjerdeproblematikken:

Reidar Sandal, Breim, tok opp at gjerdehaldet rundt om er eit problem, dette må opp på dagsordenen med kurs, jus osv.

Tom Idar Kvam. Det vert jobba gjennom ei gruppe frå Luster, Sogndal, Stryn med korleis ein kan løyse problem med gjerdestrekningar mot utmark etc.

Terje Mork, Holmedal. Problemstilling omkring gjerdehald der nedlagde bruk ikkje vil halde gjerda sine. Det bør komme ei støtteordning for å opp gjerder som ligg nede og kan skade husdyr, stor kostnad for det som skal drive.

Jon Nummedal. Det vert jobba med problematikken rundt gjerdehald i beiteprosjektet i regi av Fylkesmannen.

Håkon Osland. Det må komme på plass ei ny gjerdelov att skal ein får orden på gjerdeproblematikken.

Rev og skotpremie. Det kom spørsmål om korleis ei finansierer skotpremie på rev. Fleire lag finansierer dette med støtte frå kommunen og pengar frå lokallag. Enkelte stader set beitelaga inn eit kronebeløp pr. heimsanka dyr til ein revekonto. Jan Kåre Ravnøy sa at Askvoll og Holmedal søker om hijakt i lag for 4 år om gongen.

Ull. Jølster orienterte om korleis dei organiserer ullsekkar.

Halvar Espeseth orienterte om heimesida til NSG. Her har også fylkeslaga eigne sider til

Årsmøtesaker.

Sakliste:

Tal røysteføre: 29 årsmøteutsendingar og fire styrerepresentantar, til saman 33.

Sak 1. Val av leiar. Halvar Espeth

Sak 2. Val av 2 til å skrive under møteboka Elling Lillesvangstu og Erling Offerdal

Sak 3. Godkjenning av innkalling og sakliste. Godkjent utan merknader.

Sak 4.

Årsmelding 2009.

➤ **Årsmelding frå styret.**

Eli Berge Ness la fram årsmelding frå styret.

Kommentarar til årsmeldinga: Under rovdyr vart det kommentert at Leikanger var utegløynd. Styret fekk ros for eit framifrå godt arbeid og god årsmelding.

➤ **Årsmelding i avlsutvalet for sau,** Audun Nedrebø

Audun gjekk igjennom årsmeldinga til avlsutvalet. Orienterte om væreringane som no har 12 aktive ringar. I alt 199 ringmedlemmer og registrert 12097 sau i ringarbeidet. Det er dette året sett inn 250 prøveværer og 72 eliteværer. Kåringssjåa har gått godt, og lokallaga er flinke til å fylgje pålegg. Det er stilte 100 færre lam til kåring i 2009. Årsmeldinga vart godkjent

➤ **Årsmelding frå gjetarhundnemnda ,** Jan Kåre Ravnøy.

I 2009 har det vore arrangert 8 gjetarhundprøver. 4 i Stryn, 1 i Luster, 2 i Askvoll og 1 i Olden. Askvoll sau og geit arrangerte gjetarhundkurs i Kvammen i februar med 11 deltakarar. Det har blitt halde kurs for nybyrjarar og konkurransekurs i Markane. Totalt gjekk 151 hundar prøve i 2009. Sogn og Fjordane hadde 7 ekvipasjar under NM. Fylkesmeisterskapet vart arrangert i Askvoll. Fylkesmeister i 2009 vart Kurt Magne Fardal frå Gaupne med hunden Kez.

Årsmeldinga vart godkjent med merknad frå Tom Idar Kvam om at tal ekvipasjar under NM ikkje var 7 men 8, og at det var Sogndal sau og geit som stod for gjetarhundprøvar her.

Merknad til Årsmeldinga for Sogn og Fjordane Sau og geit 2009:

- Styret fekk ros for eit framifrå godt arbeid og god årsmelding.
Årsmeldinga vart samrøystes godkjent

Jon Nummedal som representer Sogn og Fjordane Bondelag og seier dei jobbar for å fremje arbeidet i næringa.

Sak 5. Rekneskap 2009

Eigenkapital 1/1 –09	kr 383 825.-
Renteinntekter	kr 5 449.-
Årsoverskot	kr 101 941.-

Kommentarar om at kr 40 000,- som er komme inn for mykje ved ein feil i frå fylkesmannen, er tilbakeført att. Dette er ikkje komme ut av rekneskapen dette året då feilen ikkje vart retta før etter revisjon av rekneskapen.

Rekneskap er revidert og samrøystes godkjend med merknad /kommentar om at ein har greidd å snu underskot til overskot. Ragnhild fekk ros for å ha god kustus på styret og at dei no har lært seg å bruke tala slik dei skal. Ellers fekk både reknesakpsførar og styret ros frå salen for godt arbeid i året som har gått.

Sak 6. Godtgjersle til leiar, skrivar, og møtegodtgjersle.

Framlegg frå valnemda som vart samrøystes godkjent:

Godtgjersle til leiar	kr 11000.-	uendra
Godtgjersle til sekretær, uendra	kr 4000.-	uendra
Møtegodtgjersle pr møte uendra	kr 1000.- pr møte	NY
Telefon til leiar, uendra	kr 3000.-	uendra
Telefongodtgjersle til sekretær	kr 1500.-	uendra

Sak 7 Budsjett 2010

Eit totalbudsjett: Inntekter på kr 400.000.- og Utgifter kr 406.000,-
Renteinntekter kr 6000,- Har lagt inn 20000 i posten for andre utgifter med tanke på jervesaka.

Budsjettet for 2010 vart godkjent utan merknader.

Sak 8 Arbeidsplan Sogn og Fjordane Sau og Geit 2010

- Styremøte 7.april
- Styremøte juni. Avlsutval og gjetarhundnemnd deltek.
- Markdag m tema alveld. Samarbeid landbruksrådgjeving, Selje Sau og geit, Nordsida sau og geit , SFSG. Slutt juni/start juli.
- Fjelldag. Jølster sau og geit er arrangør, samarbeid m. SFSG. Tur frå Jølster til Myklandsstølen. Slutt juli/ start august
- Fagtur nye småfehaldarar, synfaring driftsbygningar
- Geitedagar Geiranger 20.-22.august. Styremøte i samband med geitedagane.
- Klyppekurs august/september.
- Styremøte i samband med geitehelg på Jølster november.
- Styremøte i samband med småfesamling i januar 2011
- Årsmøte i februar
- Beitebruksprosjekt. Samarbeid.m.Bonde- og Småbrukarlaget, Bondelaget, Fylkesmannen og Sau og geit.
- Oppfølging av lokallaga
- Vervekampanje.
- Landbruksmelding

Det vart kommentert under årsmøtet at leiarsamling ikkje er komme med i arbeidsplanen. Dette var ei utegløyning. Årsmøte fekk to framlegg til leiarsamling. Eine alternativet var felles samling med Møre og Romsdal 2. og 3. oktober i samband med at dei arrangerer NM i saueklipping. Alternativt 22.-24. oktober, då truleg med tur til Gol. Stort fleirtal for alternativ to, då den første helga også kolliderer med ettersanking og kåringar.

Det vart ellers nemnt at det kan bli betre kommunikasjon mellom nemnder og styret i SFSG når det gjeld arbeidsplanen. Ein del aktivitetar med gjetarhund kolliderer med kåringar. Svar til dette problemet er at det går å løyse med god planlegging.

Årsmøtet meinte det vart for store kostnader med å legge styremøte til geitedagane.

Arbeidsplanen er grundig diskutert og samrøystes godkjend med dei merknader som kom inn.

Sak 9. Jordbrukstingingar 2010

Eli Berge Ness gjekk i gjennom Sogn og Fjordane Sau og Geit sine innspel til Jordbruksforhandlingane 2010

- Auka tilskot til husdyr. Det kom forslag frå Breim sau og geit. Det vart røysta på Breim sau og geit sitt forslag og styret sitt forslag.

		Styret		Breim sau og geit
1-50	930	1200	930	1100
51 – 100	734	850	734	1100
101 – 200	270	Uendra	270	400
201 -300	133	Uendra	133	140

Styret sitt framlegg vart ståande.

- Auka målpris med 2 kroner (Vert teke inn som nytt forslag frå Årdal sau og Geit)

Sak 10. Uttaler frå årsmøtet.

Tom Idar Kvam og Erling Offerdal får fullmakt til å skrive ein uttale frå årsmøtet som støttar Johan Berge, og viser til nødvergeparagrafen som skal nyttast ved slike saker. Uttalen blir send til avisene og NRK Sogn og Fjordane.

Sak 11. Val

Kjell Mardal presenterte framlegget frå valnemnda og leia valet.

Tillitsvalde i Sogn og Fjordane Sau og Geit for 2010. Totalt 33 stemmeføre.

Styret for 2010

Halvar Espeseth ny leiar	Halvard Espeseth attval(1år -2010)	27 røyster /6 blanke
Leif Brekken nestleiar	Attval for 1 år (2010)	24 røyster / 9 blanke
Margaret Skåre (ikkje attval)	Eva Høydal Ny (2 år)	29 røyster /4 blanke
Tom Idar Kvam styremedlem	Ikkje på val	
Eli Berge Ness styremedlem	Eli Berge Ness, attval (2 år)	31 røyster /2 blanke

